

VYSOKÁ ŠKOLA KREATIVNÍ KOMUNIKACE

Atelier fotografie a audiovize

Bakalářská práce

Vývoj módní fotografie

Vypracovala: Isabel Magdićová

Vedoucí práce: doc. Mgr. Vladimír Kozlík

Místo a rok odevzdání: Praha, 2020

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem předloženou bakalářskou práci s názvem *Vývoj módní fotografie*

vypracovala samostatně s použitím úplného výčtu citací informačních pramenů uvedených v seznamu, který je součástí této práce.

V Praze dne:

.....

Jméno a příjmení autora

Poděkování

Mé první poděkování patří doc. Mgr. Vladimíru Kozlíkovi, který mi poskytl cenné odborné rady v průběhu realizace bakalářské práce. Byl ke mně vždy otcovsky laskavý, trpělivý, ale též důsledný a náročný na kvalitu mé práce.

Druhé poděkování bych ráda věnovala své milované mamince, která za mnou s velkou trpělivostí vždy stojí a celý život mne podporuje ve všem co dělám.

V neposlední řadě děkuji všem svým blízkým a přátelům, kterých si vážím za jejich hluboké lidské kvality, inspirující názory a vždy připravenou pomocnou ruku.

Anotace

Tato bakalářská práce je koncipována jako odborný text, který se soustředí na vývoj módní fotografie a její provázanost s hlavními módními proudy posledních sta let. V této části textu je věnována pozornost čtyřem významným světovým fotografům, jejichž práce překročila hranice reklamní fotografie a stala se uměním.

Praktická fotografická část akcentuje vývoj plavek. Použity jsou autentické dobové modely, kterými je tento progres demonstrován.

Klíčová slova

móda, fotografie, vývoj, oděv, rukopis autora

Abstract

This bachelor's thesis focuses on the development of fashion photography and its connection to principal fashion trends of the past 100 years. This section addresses four world famous photographers who crossed the boundaries of advertising photography in to art.

The second section addresses the development of the swimsuit.

Authentic examples of swimwear are used to illustrate the development of this form of recreational attire.

Keywords

fashion, photography, development, clothing, author's handwriting

OBSAH

1.	Úvod.....	5
2.	Teoretická část.....	6
2.1	Módní fotografie	6
2.2	Vývoj módní fotografie	7
2.2.1	Dvacáta až čtyřicátá léta 20. století.....	7
2.2.1.1	George Hoyningen-Huene.....	9
2.2.1.2	Móda a styl 20. let	11
2.2.1.3	Móda 30. let.....	12
2.2.1.4	Móda 40. let.....	14
2.2.2	Padesátá a šedesátá léta 20. století	15
2.2.2.1	Richard Avedon.....	16
2.2.2.2	Móda a styl 50. let	18
2.2.2.3	Móda a styl 60. let	19
2.2.3	Sedmdesátá a osmdesátá léta 20. století.....	21
2.2.3.1	Helmut Newton	22
2.2.3.2	Móda a styl 70. let	25
2.2.3.3	Móda a styl 80. let	26
2.2.4	Devadesátá léta 20. století až současnost.....	27
2.2.4.1	Annie Leibovitz.....	30
2.2.4.2	Móda a styl 90. léta	32
2.2.4.3	Móda a styl 21. století	32
3.	Praktická část.....	34
4.	Závěr.....	35
5.	Seznam použitých informačních zdrojů.....	36
5.1	Literatura	36
5.2	Internetové zdroje.....	36
5.3	Obrazová příloha	39

1. Úvod

Bakalářská práce s názvem „*Vývoj módní fotografie*“ se zabývá módní fotografií v souvislostech s vývojem doby i fotografie. Pokud měla nějaká ekonomická či politická událost vliv na vývoj módního průmyslu, či zasáhla významným způsobem odvětví módní fotografie, tak to zmíním také. Historii daného období nebudu detailně rozebírat. Primárně se soustředím na čtyři fotografy, kteří se věnovali módní a užité reklamní fotografii a hlavně měli, nebo dosud mají vliv na vývoj módní fotografie. Rozhodla jsem se pouze pro čtyři fotografy z toho důvodu, abych jim dala více prostoru a mohla popsat jejich tvorbu, protože se svojí prací věnovali několik desítek let a ovlivnili rovnou několik období. Proto nemám na každou dekádu jednoho fotografa. Každou významnou periodu reprezentuje jeden autor. Budu však velmi důkladně popisovat co se v jednotlivých dekadách nosilo. Také bych ráda zmínila několik zásadních módních návrhářů, kteří se na vývoji oděvů podíleli. Myslím si, že nebýt jich, tak by módní průmysl nikdy nebyl tam, kde v současné době je. Dnešní designéři se od nich ještě stále učí a inspirují.

Soustředím se na dámskou módu, protože oblečení, které je určeno pro ženy je více výrazné a více reaguje na dobu a styl toho období, je čitelnější než to pánské, bohužel. Ke každému období budu popisovat a přiřazovat znaky toho, co se v módě odehrávalo a nejvíce nosilo, abychom si mohli danou epochu lépe vybavit a představit. Soustředím se hlavně na plavky. Rozhodla jsem se vyjádřit módní vývoj právě skrze plavky, jak v textové části tak i v praktické. Domnívám se, že si málokdo uvědomí, jak se dá prostřednictvím plavek krásně a výstižně vyobrazit dané období a vývoj módních trendů. Aby se mi plavky co nejlépe popisovaly a zařazovaly do konkrétního období a hlavně abych taky věděla jak takové retro plavky vypadají, kontaktovala jsem fundus České televize. Požádala jsem je, aby mi zapůjčili jednotlivé modely plavek daného období. V těchto plavkách bude nafocena také praktická část mé bakalářské práce. Výsledkem by měla být zároveň i fotografická publikace.

2. Teoretická část

2.1 Módní fotografie

Co to vlastně je módní fotografie a jak ji vnímám já? Fotografie módy je určena především pro reklamu na oblečení a módní průmysl. Je to žánr, který se soustředí na popis a na zobrazení oděvu a módních doplňků. Myslím si, že je každému jasné co si pod pojmem módní fotografie představit, ale já věřím, že za těmito slovy je i mnohem víc. Podle mě se móda může fotografovat hned několika způsoby. První způsob se zaměřuje na příběh. Skoro každé šaty nebo každá kolekce daného návrháře či značky má za sebou nějaký příběh a důvod proč byl vytvořen. Tak jako fotograf skrze své fotky vypráví, stejně tak i návrhář má svůj styl a svou představu, prostřednictvím které mluví ke klientovi. Díky fotografii se může daný příběh a záměr zviditelnit. Když si např. já připravuji scénář k fotografování kolekce, snažím se soustředit na ústřední myšlenku kolekce. Poté se rozhodnu, v jakém prostoru se vše budu odehrávat. Na základě toho pak vybírám vhodné modelky, make-up a ostatní nezbytné náležitosti. Myslím, že je vždy velmi důležité, aby všechno mělo své místo a aby to divákovi dávalo smysl. Fotografie nám dává prostor a možnost pochopit a poznat záměr autora ať už se jedná o samotného fotografa nebo o designéra.

Druhý způsob fotografování módy je produktová fotografie. I s tímto typem focení se můžeme setkat v módním průmyslu. V takovém případě je oděv většinou fotografován ve studiu na čistém pozadí. Tento typ fotek je určen většinou pro katalogové účely. Je zaměřený hlavně na produkt než na celkový reklamní příběh a atmosféru, který nám většinou zadavatel přináší. Je to jedna z dalších možností propagace a focení módy. Řekla bych, že je to jeden z nejběžnějších typů vůbec, protože mnoho značek má i svůj e-shop a potřebují, aby zákazník měl možnost si produkt co nejlépe prohlédnout. Na základě fotek klikne na ikonu „přidat do košíku“. Tento typ fotografování nám umožňuje se soustředit pouze na daný produkt aniž by nás cokoli rušilo v pozadí. Módní a produktová fotografie má k sobě víc než blízko. Jsou to dva druhy fotografování, které se velmi doplňují a spolupracují. Produkt, který si zakoupíme, může být právě oděv.

Třetí způsob podle mého názoru nemá hranice. Nikde není přesně napsané jak se móda musí fotit. Myslím si, že oděv lze zachytit i velmi osobitým výtvarným stylem. Může být pojat hravě a s vtipem, nebo může být vyobrazen velmi konceptuálním způsobem. Tolikrát jsem se setkala se soubory, které mě rozesmály, nebo naopak jsem byla udivená o co vlastně jde a jestli se jedná stále ještě o módu. Fotografie byly pojaty velmi neobvykle. Kupříkladu v časopise Vogue CS vyšly snímky luxusních kabelky, které byly položeny mezi odpadky. Musím uznat, že je to svým způsobem originální a určitě šokující nápad a hlavně velký kontrast, který dává luxusu téměř absolutně vyniknout, ale pokud bych byla majitelem drahé značky, která prodává kabelky za několik desítek tisíc korun, tak bych asi spokojená nebyla. Nechtěla bych, aby se moje značka takovýmto způsobem prezentovala. Kdybychom k takovým typům fotografií měli i text, vše by možná dávalo lepší smysl. Otázkou je, jestli nám to ale za každou cenu musí dávat smysl... V dnešní době se fotografování oděvů a doplňků, stává jedním z nejoblíbenějších témat. Myslím si, že je to z toho důvodu, že se stále více rozrůstá módní průmysl. Zvyšuje se životní úroveň a přibývá více značek a časopisů, které si toto téma vyžadují.

3. Vývoj módní fotografie

3.1 Dvacáta až čtyřicátá léta 20. století

Dvacátá a třicátá léta minulého století vnímám jako jedna z nejzásadnějších a nejvýraznějších období dvacátého století. Jsou to velmi pestrá a přelomová léta, jak ve fotografii, tak v hudbě, v módě a hlavně také v umění. Umění se v této době velmi rozmohlo. Vznikají nové moderní výrazné směry jako např. kubismus, konstruktivismus, surrealismus nebo můj velmi oblíbený funkcionalismus. Všechna tato odvětví a tyto styly nás dodnes velice ovlivňují. Dvacátá a z části i třicátá léta jsou považována za zlatá léta. Já naprosto souhlasím, protože si myslím, že toto období je velmi silné, inspirativní a přínosné a to i ve fotografii.

Módní fotografie nikdy neměla žádný předepsaný a přesně určený styl a to platilo už na začátku 20. století, kdy se tento fotografický směr začal v intenzivnější míře rozvíjet.

Od samého začátku se fotografové snažili posouvat hranice mezi uměleckou a komerční fotografií. Vyžadovalo to hlavně kreativitu, technický rozvoj a všeobecné zdokonalování.

Mezi vůbec prvními fotografy, kteří se tomuto tématu začali věnovat byl uznávaný fotograf Edward Steichen. Ten se stal v tehdejší době zakladatelem moderní módní fotografie. Považoval fotografování módy za umění. Měl smysl pro detail a hlavně pro portréty. Jeho proslulá fotka dívky, která má přes tvář krajkou, je toho jasným důkazem. Díky jeho osvětlení se mu podařilo pečlivě nasvítit látku, tak aby byla čitelná. Pohrával si se stíny a siluetami.¹

Celkově se ve fotografii začalo více experimentovat. Což můžeme vidět právě i na tvorbě Edwarda, který zkoušel různé druhy svícení. Vyvíjejí se nové fotografické metody, jako byly kupříkladu fotoautomaty od amerického vynálezce Anatola Josepha nebo proslulé fotogramy Man Raye. Tato metoda byla podle něj nazvána Rayogram. Šlo o techniku, ke které bylo potřeba mít temnou komoru, fotopapír a nějaký předmět, který se na fotopapíře osvítil. Tím pak vznikla fotografie bez fotoaparátu². Man Ray měl na toto odvětví velký vliv. V těchto letech mělo umělecké hnutí surrealismus velký dopad na módní časopisy. Obrazy Salvadora Dalí vystupovaly právě vedle avantgardní tvorby Man Raye v tehdejší Vogue. Nové techniky, které se začaly vedle sebe používat a zobrazovat, vedly k velkému údivu a změnily vnímání reality. Editorka časopisu Vogue, Edna Woolman Chase s těmito výsledky nebyla spokojena a lpěla na tom, že se všichni musí soustředit pouze na šaty a ne na umění.

Podobný případ se pak opakoval na konci čtyřicátých let, kdy fotografka Lillian Bassman upřednostňovala ve fotografii nálady a nedokonalost před detailem. Hlavní editor

¹ The World of Fashion Photography. *Www.widewalls.ch* [online]. October 16, 2016 [cit. 2020-05-18]. Dostupné z: <https://www.widewalls.ch/the-world-of-fashion-photography/>

² MRÁZKOVÁ, Daniela. Příběh fotografie: vyprávění o historii světové fotografie prostřednictvím životních a tvůrčích osudů významných osobností a mezních vývojových okamžiků. 2., upr. vyd. Praha: Mladá fronta, 1986. str. 80

časopisu Harper's Bazaar nedokázal vystát styl a zrnitost jejích fotografií a tak jí upozornil: „*Nejste tady od toho, abyste dělala umění, jste tady, abyste ukázala knoflíky a mašle.*”³

3.1.1.1 George Hoyningen-Huene

Významným tvůrcem této doby byl George Hoyningen-Huene, kterým je prvním fotografem, kterého jsem si vybrala a kterému bych ráda věnovala více pozornosti. Tento autor se narodil roku 1900 v Petrohradě. Stal se jednou z velkých osobností módní fotografie v období dvacátých a třicátých let. S rodinou utekl před ruskou revolucí do Londýna. Po válce se přesunul na jih Francie. Sám fotograf se pak vypravil do Paříže. Zajímal se o film.

Měl možnost se zúčastnit i několika natáčení. Pozoroval jak to u filmu chodí. Díky tomu se zdokonalil v tom, jak pracovat se světlem a správně nasvítit model. Tato zkušenost mu pak pomohla v jeho fotografické činnosti.⁴ Ještě před tím, než se začal plně věnovat fotografii, často také klasicky ilustroval. Svoje ilustrace prodával do módních magazínů. Později si jeho ilustrací všiml fotograf Man Ray a na základě toho vznikla jejich spolupráce. Díky tomu si George všiml francouzský Vogue, se kterým navázal spolupráci. Jeho práce spočívala v tom, že vytvářel pozadí pro fotografy. Kolem roku 1925 se stal hlavním módním fotografem pro tento magazín. V roce 1935, ukončil spolupráci s časopisem Vogue. Přestěhoval se do New Yorku, kde začal pracovat pro Harper's Bazaar. Po druhé světové válce se rozhodl přestěhovat do Los Angeles a opustit práci fotografa.⁵ Už ho tato činnost tolik nenaplňovala jako dříve. Rozhodl se přenechat fotografii novým talentům. Údajně řekl, že fotografii přenechává nové generaci, která je méně oddaná předválečnému ideálu elegance. Začal vyučovat fotografii na Art Center school. Také se vracel zpět

³ One Hundred Years of Fashion Photography. *Www.vam.ac.uk: Victoria and Albert Museum The world's leading museum of art and design* [online]. [cit. 2020-05-18]. Dostupné z: <http://www.vam.ac.uk/content/articles/o/one-hundred-years-of-fashion-photography/>

⁴ One Hundred Years of Fashion Photography. *Www.vam.ac.uk: Victoria and Albert Museum The world's leading museum of art and design* [online]. [cit. 2020-05-18]. Dostupné z: <http://www.vam.ac.uk/content/articles/o/one-hundred-years-of-fashion-photography/>

⁵ George Hoyningen-Huene. *Www.getty.edu* [online]. [cit. 2020-05-18]. Dostupné z: <http://www.getty.edu/art/collection/artists/2040/george-hoyningen-huene-american-born-russia-1900-1968/>

k filmu, kde býval na pozici vizuálního a barevného koordinátora filmu. Pracoval například na filmu „ *A Star is born* “ s Judy Garland v roce 1954.⁶

Autor se hodně inspiroval surrealismem a dadaismem. V těchto fotografiích se objevuje hravost, někdy až výstřednost. Mezi nejznámější fotografie inspirované těmito uměleckými směry je snímek, který se jmenuje Maska. Další významnou fotografií je Crystal ball neboli Křišťálová koule. Na fotografii pózuje fotografka Lee Miller, která byla modelkou ještě před svou fotografickou kariérou. Pózovala například i pro Edwarda Steichena.

Později se stala jeho hlavní inspirací řecká antická historie. Dominujícími motivy v tvorbě byly řecké chrámy, sloupy a především sochy. Právě ženy na svých fotografiích stylizoval jako řecké sochy. Chtěl vytvořit nadčasový antický ideál krásy v podobě bohyně.

Při pohledu na jeho způsob fotografování je evidentní, že autor dával přednost focení ve studiu, nežli v exteriéru. Myslím, že to bylo z toho důvodu, že kladl velký důraz na světlo a stín. Studiová fotografie umožňuje obecně daleko větší možnosti precizní kontroly světla nežli přirozené světlo v plenéru. Když se na jeho práci dívám, řekla bych, že v jeho tvorbě se zobrazuje lehkost a hlavně elegance.

Myslím si, že i přes to, že se nechal inspirovat soudobými moderními směry, jsou jeho fotografie pořád ve stejném stylistickém duchu a lze určit, že se jedná o jednoho autora.

V roce 1942 začal Kodak vyrábět negativní barevný film Kodacolor. Během dvaceti let se Kodacolor stále zdokonaloval a po zlepšení kvality a ceny se Kodacolor stal

⁶George Hoyningen-Huene. *En.wikipedia.org* [online]. [cit. 2020-05-18]. Dostupné z: https://en.wikipedia.org/wiki/George_Hoyningen-Huene

nejoblíbenějším filmem mezi fotografy.⁷ K nim patřil například Erwin Blumenfeld. I ten rád experimentoval a posouval hranice v módní fotografii. Patřil mezi fotografy, kteří se také inspirovali surrealismem. Hodně vytvářel koláže a kombinoval černobílou fotografii s barevnou, díky čemuž své fotografie oživoval.⁸

3.1.1.2 Móda a styl 20. let

Výraznými prvky módy dvacátých let jsou saténové podprsenky, čelenky a perly. Jsem si jistá, že tyto prvky si představí každý druhý člověk a to díky mnoha filmům, které se na tuto dobu soustředily. Byla to éra jazzu a swingu. V té době se začaly provozovat podniky, kterým se říkalo kabarety a k těm taková hudba a móda patřila. To ale není všechno, co se v této dekádě nosilo, je toho mnohem víc. Nejvýraznějšími znaky módy dvacátých let jsou rovné siluetové šaty se spadlým pasem. V té době se začaly zkracovat sukně.⁹ Mluvíme o délce 4,5 cm nad kolena. Kvůli těmto pár centimetrům dokonce vznikaly i různé skandály a faux pas. Myslím si, že hlavní důvod byl, že na tehdejší dobu byla takto krátká sukně opravdu výstřední. Nebylo zvykem, aby ženy ukazovaly své nohy. Vše bylo zakryto před zraky mužů až po kotníky.¹⁰ Myslím, že nejlépe tuto dobu popsala jedna z nejvýznamnějších osob módního průmyslu Coco Chanel.

Coco byla francouzská módní návrhářka, která se ve dvacátých letech nejvíce proslavila. Byla významná díky svému velmi osobitému stylu. Její cíl a inspirace byla nezávislost. Chtěla, aby všechny ženy měly možnost nosit “vyšší” módu, která zahrnovala komfort a eleganci zároveň. Chtěla, aby se ženy cítily samy sebou. Známa byla tím, že

⁷ Amy Touchette. A Quick History of Color Photography (for Photographers). *Photography.tutsplus.com* [online]. 2017 [cit. 2020-05-18]. Dostupné z: <https://photography.tutsplus.com/articles/the-reception-of-color-photography-a-brief-history--cms-28333>

⁸ Erwin Blumenfeld. *Wwww.artnet.com* [online]. [cit. 2020-05-18]. Dostupné z: <http://www.artnet.com/artists/erwin-blumenfeld/>

⁹ HOMER, Karen. *Móda: kompletní obrazový průvodce světem stylu*. Přeložil Blanka CHOCOVÁ. Praha: Dobrovský, 2018. Kniha Omega. ISBN 978-80-7390-943-7. str. 104

¹⁰ ALBRECHTSEN, Nicky. *Móda 20. století: nadčasové retro pro váš šatník*. Přeložil Adéla BARTLOVÁ. Praha: Knižní klub, 2015. Universum (Knižní klub). ISBN 978-80-242-4907-0. str. 16

přešivala pánské oblečení. Snažila se vytvářet oblečení, které by bylo vhodné pro každodenní nošení. Působilo na tu dobu spíše sportovně. V její první ucelené kolekci se objevily vůbec první volné košilové šaty, které se dříve vůbec nenosily. A byla to právě ona, která přivedla na svět proslulé černé šaty, které nazvala „malé černé“. Tento termín se používá dodnes.¹¹

Teď už bych ráda přešla k samotným plavkám. Plavky v té době měly různé podoby, ale typické byly plavky, které vypadaly jako overal s nohavičkou, někdy i overal se sukni přes nohavice. Tento typ plavek zakrýval ženské křivky. Mně osobně to přijde jako velký paradox, když si uvědomíme, že se v té době nosily stále odvážnější modely. Plavky, které mám u sebe vypadají následovně. Představte si, že byste sešili dohromady krátké kalhoty, tričko s krátkým rukávem a s límečkem. Přesně tak vypadají plavky, které jsem si zapůjčila. Jsou v tmavě modré barvě a mají bíle pruhovaný límec a pásek. Co se týká barev a látky plavek z té doby - byly v barvách převážně bílé, černé nebo tmavě modré a jako hlavní vzor se používaly právě zmíněné proužky. Plavky představují také námořnický styl. Hlavním materiálem plavek nebyla žádná plavkovina, ale klasická bavlna. Tento obleček, který na první pohled nevypadá jako plavky, je sám o sobě velmi těžký. Při představě, že v něm plavu nevidím v tom nic komfortního. Nevýhodou tohoto materiálu je skutečnost, že plavky musely určitě dlouho schnout a po namočení výrazně ztěžkly.

3.1.1.3 Móda 30. let

Hlavním rozdílem mezi módou dvacátých a třicátých let je délka sukně. Ve třicátých letech se začala zase nosit delší sukně, rozdíl byl zhruba 20 centimetrů.¹² Tehdejší trendy v módě se výrazně změnily a to díky ekonomickým problémům. Módní návrháři se začali více soustředit na vzory látek. Hlavním prvkem byly drobné vyšívání květované vzory, geometrické tvary a pruhy. Výrazné detaily jako jsou třeba flitry, korálky nebo třpytky se používaly primárně na zdobené večerních šatů. Takto zdobené modely byly

¹¹ GIDEL, Henry. *Coco Chanel*. Praha: Garamond, 2010. ISBN 978-80-7407-088-4. S. 308.

¹² HOMER, Karen. *Móda: kompletní obrazový průvodce světem stylu*. Přeložil Blanka CHOCOVÁ. Praha: Dobrovský, 2018. Knihy Omega. ISBN 978-80-7390-943-7. str.104

viděny především na červeném koberci a ve společnosti. Podle mého názoru, hlavním znakem pro třicátá léta jsou tzv. peleríny, v té době především malého a krátkého střihu. Co to vlastně pelerína je? Je to pokrývka ramen, která byla určena hlavně jako doplněk. Nosila se přes decentní a jednoduché šaty. Šaty byly jednoduché z toho důvodu, aby peleríny více vynikly a celkový vzhled nebyl překombinovaný. Byl to honosný a velmi unikátní kousek, který by v té době neměl chybět v žádném šatníku.¹³ A právě tady byla nejčastější kombinace lehké látky a již zmiňovaných flitrů. Tento módní doplněk se nosil převážně přes večerní šaty. Co se týká střihu šatů, v kurzu byly dlouhé áčkové šaty s útlým pasem. Tento střih byl používán jak u večerních tak u denních modelů. Šaty, které byly určené pro každodenní nošení byly velmi jednoduché, začalo se více pracovat s materiálem a právě tady se tehdejší módní návrháři soustředili na zmiňované vzory.¹⁴

Co se týká samotných plavek, tak ty byly ještě více nekomfortní, než modely předešlé dekády. Momentálně mám před sebou unikátní plavecký dámský úbor z 30. let, skládající se ze tří částí. První díl jsou pruhované šatičky, které mají široká ramínka a nemají výstřih. V pase jsou útlé, ale jinak mají volnou sukýnku. Druhou součástí kompletu jsou modré, volnější kraťásky, které končí u kolenou a jsou na zip. Kalhotky jsou u kolen stažené. Posledním dílem této soupravy je spíše doplněk a to v podobě koupací čepice s velkou mašlí. Čepička je ve stejném vzoru jako vršek od plavek. Všechny tyto tři kousky jsou z velmi pevné bavlněné látky, ale řekla bych, že jednotlivé části jsou o něco lehčí, než předešlé plavky. Pokud si všechny tyto pozoruhodné díly vezmu na sebe, váha plavek je velmi podobná. Co se týká vzoru, tak i tady jsou v kurzu proužky. Na rozdíl od předchozích plavek si zde autor již více vyhrál s barvami. Plavky, které zde popisuji mají kombinaci bílé, modré a červené barvy. Řekla bych, že jsou to ty nejzajímavější plavky ze všech, které jsem zatím viděla.

¹³ ALBRECHTSEN, Nicky. *Móda 20. století: nadčasové retro pro váš šatník*. Přeložil Adéla BARTLOVÁ. Praha: Knižní klub, 2015. Universum (Knižní klub). ISBN 978-80-242-4907-0. str.40

¹⁴ ALBRECHTSEN, Nicky. *Móda 20. století: nadčasové retro pro váš šatník*. Přeložil Adéla BARTLOVÁ. Praha: Knižní klub, 2015. Universum (Knižní klub). ISBN 978-80-242-4907-0. str. 34

3.1.1.4 Móda 40. let

S příchodem čtyřicátých let přichází i úspornost. Označila bych tuto dekádu z módního hlediska jako dobou skromnosti. Můžeme si povšimnout, že sukně se opět začaly zkracovat. Častým krokem v tehdejší době bylo přešívání staršího oblečení, zejména z důvodu úspor. Za války vznikl tzv. přidělový systém, který omezoval mj. také i dostupnost materiálů jako jsou látky a galanterie.¹⁵ Tento systém fungoval ve Spojených státech a Evropě. Kromě toho vládní nařízení určovalo velikost límců, kapes a pásků. Výsledkem tedy byl velmi redukovaný a kultivovaný styl. S touto dekádou přichází do módy sako. Trend, který je dodnes velmi populární v podobě dámských kostýmů. Kostýmky jsou v tomto období velmi žádaným prvkem ženského šatníku. Doplnkem těchto modelů byly klobouky, barety, rukavičky a brože. Oblečení z válečného období se řídilo heslem "méně je více". Ženy se kvůli válce zdržovaly luxusu, ale bylo až vlasteneckou povinností zůstat elegantní. Co se týká samotné barevnosti, tento druh oblečení se nosil hlavně v jednotných barvách. Nejčastější to byla hnědá, béžová, tmavě modrá či zelená. Samozřejmě se používaly i pestřejší barvy, ale nebylo to obvyklé. Používalo se mnoho různých vzorů - převážně kostičky, pruhy a válečné symboly jako například letadla a vojáčky. Látky s válečným motivem se také používaly na kabelky a nábytek.¹⁶

Plavky ze čtyřicátých let jsou už oproti předešlým dekádam pohodlnější. Látka, ze které jsou tyto plavky ušity je tenčí a příjemnější na dotek. Skládají se buď ze dvou dílů, nebo jsou vcelku. Typickým znakem jsou kraťasy stylu tzv. „high waist“, což znamená, že pas je vysoký a končí u pupíku. Plavky, které mám zapůjčené jsou dvojdílné. Horní díl je kratší tílko, které má ramínka se zapínáním za krkem. Vrchní díl nemá výstřih, ale zato má velmi odhalená záda, tudíž se v nich dáma tolik nepotí. Spodní část plavek jsou již zmíněné high waist kraťásky. Délka nohavic končí v půlce stehů. Pokud jde o barvy a vzory, byl zde výběr velmi široký a pestrý. Provedení bylo v jedné barvě, dvoubarevné

¹⁵ HOMER, Karen. Móda: kompletní obrazový průvodce světem stylu. Přeložil Blanka CHOCOVÁ. Praha: Dobrovský, 2018. Kniha Omega. ISBN 978-80-7390-943-7. str. 104

¹⁶ ALBRECHTSEN, Nicky. Móda 20. století: nadčasové retro pro váš šatník. Přeložil Adéla BARTLOVÁ. Praha: Knižní klub, 2015. Universum (Knižní klub). ISBN 978-80-242-4907-0. str. 54

nebo i vzorované. Dokonce se kombinovaly jednotlivé díly, kupříkladu vzorovaný vršek a jednobarevný spodek. Plavky, které mám k dispozici jsou květované v barvách červené, bílé, tmavě modré a světle modré. Ramínka od vrchního dílu jsou v červené barvě.

3.1.1.5 Padesátá a šedesátá léta 20. století

Po druhé světové válce se stává globálním centrem módní fotografie New York. Zde graduje rivalita mezi časopisy Harper's Bazaar a Vogue. Dochází k velkým změnám v módním průmyslu. Na trh přichází mnoho nových návrhářů a designérů. Došlo také ke změnám ve vnímání ideálního módního modelu. Bylo to z toho důvodu, že v těchto letech přichází éra Twiggy, Jean Shrimpton a dalších, které se stávají velmi výraznými a inspirativními osobnostmi těchto let - módními symboly, kterým se ženy snaží podobat.¹⁷ Na tyto trendy navazují nové přístupy a způsoby v módní a reklamní fotografii. Počátkem padesátých let přichází nová dynamika v módní fotografii. Mění se celková estetika focení, která byla energičtější, plynulejší, spontánnější. Fotografové se pouštějí také do fotožurnalistického přístupu. Pro svoje fotografie často volí jako pozadí živé pouliční scény a experimentují s denním světlem.¹⁸ Mezi fotografy, kteří pracovali v tomto duchu patří například Norman Parkinson nebo Henry Clarke. Oba fotili módu převážně v exteriéru. Podle mého názoru jsou Parkinsonovy fotografie jemnější, zato Clarkeho tvorba je velice dynamická a pestrá. Naopak v šedesátých letech se opět stávají trendem studiové záběry. Prioritou zůstává elegance a jednoduchost. Mezi uznávané osobnosti této generace patří například David Bailey. Ten řekl, že módní fotografie je „*portrét někoho, kdo nosí šaty*“. Což si myslím, že je velmi jednoduché a výstižné. Bailey pracoval pro britský Vogue. Jeho velmi unikátní (až dokumentární) přístup také velmi změnil pohled na

¹⁷ A Brief History of Fashion Photography: A survey of fashion photography, from the early 20th century to the present day. *News.artnet.com* [online]. [cit. 2020-05-18]. Dostupné z: <https://news.artnet.com/market/a-brief-history-of-fashion-photography-32620>

¹⁸ The World of Fashion Photography. *Www.widewalls.ch* [online]. October 16, 2016 [cit. 2020-05-18]. Dostupné z: <https://www.widewalls.ch/the-world-of-fashion-photography/>

fotografii. Jeho tvorba je velmi živá a temperamentní¹⁹. Myslím, že je to velice zdatný portrétista. Měl možnost fotografovat nespočet známých osobností.²⁰

3.1.1.6 Richard Avedon

Těmi nejzásadnějšími módními fotografy, kteří se tehdy prosadili, byli Irving Penn a Richard Avedon. Byli to nejvlivnější fotografové této doby a patřili mezi nejvyhledávanější módní fotografy vůbec. Mimo módní fotografii byli též precizní portrétisté. Oba se věnovali minimalistické estetice, která velice ovlivnila žánr fotografie. Dodnes tento styl patří mezi ty nejpoužívanější. Kdybych měla charakterizovat díla těchto dvou fotografů, tak Penn má zejména sofistikovaná díla. Ve svém ateliéru využíval jak studiová světla tak i světlo denní. Při své práci používal čistá pozadí nebo starou divadelní oponu. Při detailnějším pohledu na jeho snímky je evidentní, že si s modely opravdu pohrával. Jeho objekty nejsou vždy focené v běžných pózách. Mezi jeho nejvýraznější projekty patří spolupráce s časopisem Vogue a jeho osobní projekt „Portraits in a corner“ neboli Portréty v rohu. Šlo o to, že si vytvořil ve svém studiu ze dvou desek roh, ve kterém potom portréty fotografoval.²¹

Mezi ty nejznámější patří Salvador Dalí. Avedonova tvorba byla spíše založena na přítomném okamžiku.²² O jeho osobnosti a tvorbě bych se ráda rozepsala více. Amerického fotografa Richarda Avedona jsem si vybrala jako druhého hlavního umělce.

¹⁹ MRÁZKOVÁ, Daniela. Příběh fotografie: vyprávění o historii světové fotografie prostřednictvím životních a tvůrčích osudů významných osobností a mezních vývojových okamžiků. 2., upr. vyd. Praha: Mladá fronta, 1986. str.206 - 207

²⁰One Hundred Years of Fashion Photography. *Www.vam.ac.uk: Victoria and Albert Museum The world's leading museum of art and design* [online]. [cit. 2020-05-18]. Dostupné z: <http://www.vam.ac.uk/content/articles/o/one-hundred-years-of-fashion-photography/>

²¹ Irving Penn: THE IRVING PENN FOUNDATION. *Irvingpenn.org* [online]. [cit. 2020-05-18]. Dostupné z: <https://irvingpenn.org/biography>

²² Fashion Photography (1880-present): Surrealist Fashion Photography. *Www.visual-arts-cork.com* [online]. [cit. 2020-05-18]. Dostupné z: <http://www.visual-arts-cork.com/photography/fashion.htm#surrealism>

Avedon se začal zajímat o módu a fotografii už jako malé dítě. Jeho matka měla obchod s oblečením. Z této skutečnosti vyplynul jeho velký vztah k umění a oděvu. V Richardovi se rychle probudila vášně k módní fotografii. Začal docházet do fotografického klubu: Young men's hebrew association. Na střední škole v Bronxu pracoval ve školních novinách. Po ukončení střední školy se rozhodl jít studovat filosofii a poesii, ale tam vydržel pouze rok. Stále ho to táhlo k fotografii, a tak se rozhodl pro kariéru fotografa. Jeho prvním pořádným fotoaparátem byl Rolleiflex, dárek od jeho otce. V roce 1944 začal fotografovat pro obchodní dům jako reklamní fotograf. Na základě toho jej přizval ke spolupráci Alexey Brodovitch, který byl uměleckým ředitelem (art directorem) v časopise Harper's Bazaar. Nejdříve se jeho tvorba začala objevovat v juniorském Harper's Bazaar a o rok později už i v oficiálním magazínu Harper's Bazaar. O Avedonovi se začalo více mluvit a přicházelo mu stále více pracovních nabídek. Myslím, že to byl jeden z hlavních důvodů, proč se v roce 1946 rozhodl založit vlastní studio. Atelier byl uspořádán velmi pečlivě a esteticky. Začal poskytovat své fotografie dalším titulům jako byl například časopis Vogue nebo Life. Počátkem padesátých let se stal hlavním fotografem časopisu Harper's Bazaar. O deset let později (když sloupkařka Diana Vreeland opustila Harper's Bazaar kvůli nabídce ve Vogue), se Richard Avedon rozhodl odejít s ní. Ve Vogue dostal také pozici hlavního fotografa, který fotil hlavně titulní strany. Díky těmto zkušenostem navázal spolupráci s prestižními značkami jako byl například Calvin Klein nebo Versace. Pomalu každá z významných módních značek chtěla mít své reklamní fotografie právě od něj.²³

Richard Avedon se věnoval reklamní, módní a portrétní fotografii. Byl známý svými nápadnými a dynamickými portréty. Jeho fotografie jsou založené na již zmíněné tzv. minimalistické tendenci.²⁴ Nepoužíval žádné rekvizity, pouze se soustředil na model. Reklamní módní fotografie z ateliéru bývají často velmi strohé a bez emocí. Richard Avedon do této škatulky rozhodně nezapadal. Vytvářel díla s elegantní, upřímnou a intimní

²³ A Brief History of Fashion Photography: A survey of fashion photography, from the early 20th century to the present day. *News.artnet.com* [online]. [cit. 2020-05-18]. Dostupné z: <https://news.artnet.com/market/a-brief-history-of-fashion-photography-32620>

²⁴ A Brief History of Fashion Photography: A survey of fashion photography, from the early 20th century to the present day. *News.artnet.com* [online]. [cit. 2020-05-18]. Dostupné z: <https://news.artnet.com/market/a-brief-history-of-fashion-photography-32620>

atmosférou.²⁵ Rád experimentoval a riskoval. Zkoušel různé metody a styly jak vyfotografovat „tvář“, tak aby co nejlépe zachytil kouzlo okamžiku a osobnost. Fotil modely při dramatické akci, jakou byl například skok. Tvořil jak ve studiu, tak i v městském prostředí. Mezi typické fotografie patří legendární snímek ženy s deštníkem ve skoku na ulici. Pro tehdejší dobu to bylo téměř revoluční.²⁶ Jeho inovativní přístup k fotografii inspiroval maďarský fotožurnalista Martin Munkacsi. Proto tento soubor fotografií ve skoku nazval In Homage to Munkácsi. Tím odkazoval a vzdal hold právě Martinovi, který patřil mezi první fotografy, kteří pracovali v exteriéru. Avedon také nějakou dobu experimentoval s denním světlem, ale myslím si, že mu více vyhovovala studiová fotografie. Byl vůbec prvním, kdo použil strohé bílé a šedé pozadí. Hojně při focení používal záblesková světla.²⁷ Dodnes Richard Avedon patří mezi několik nejvlivnějších fotografů, kteří změnili pohled na životní styl, ženu a módní fotografii.

3.1.1.7 Móda a styl 50. let

Tuto dekádu bych nazvala sladkým životem („glamour“), protože bylo konečně po válce. Přestože stále fungoval zmiňovaný přidělový systém, začala se světová ekonomika opět posilovat. S tím se oživil i módní průmysl, který mohl zase začít následovat směr a tempo francouzských salonů. Výraznými prvky se staly květované vzory, pestré barvy a šaty, které končily nad koleny. Byl to opravdu velký rozdíl oproti stylu minulé dekády. Všechny tyto znaky se objevily ve vysoce hodnocené kolekci pod názvem „Corolle“ což je ve francouzském jazyce výraz pro korunu květiny. S extravagantní kolekcí přišel Christian Dior, díky které změnil celkový vzhled siluety - postavy a stylu módy padesátých let.

²⁵ FASHION PHOTOGRAPHY, THE ART, ITS HISTORY AND EVOLUTION. *Www.shootfactory.co.uk* [online]. [cit. 2020-05-18]. Dostupné z: <https://www.shootfactory.co.uk/fashion-photography-art-history-evolution/>

²⁶ A Complete Guide to the History of Fashion Photography. *Www.highsnobiety.com* [online]. [cit. 2020-05-18]. Dostupné z: <https://www.highsnobiety.com/p/fashion-photography-history/>

²⁷ Fashion Photography (1880-present): Surrealist Fashion Photography. *Www.visual-arts-cork.com* [online]. [cit. 2020-05-18]. Dostupné z: <http://www.visual-arts-cork.com/photography/fashion.htm#surrealism>

Tehdy tento zlom časopis Vogue nazval jako „New look”, protože se toho opravdu hodně změnilo a i doba dostala nový vzhled. Tento nový trend byl nejdříve ženami přijímán s velkou rezervou, ale postupem času se stal neuvěřitelně oblíbeným. Dior nebyl jediným návrhářem, který měl podíl na změnách v tehdejší módě. Byla mezi nimi třeba značka Balenciaga či Givenchy. Dior byl ale ten, který měl odvahu udělat první krok a vše změnit.²⁸

V padesátých letech začínají být plavky odvážnější a více se zdůrazňují ženské tvary. Látka, ze které jsou plavky ušity už není těžká bavlna a nemáme pocit jako bychom nosili přešité tričko. Popravdě nedokážu určit o jaký materiál se konkrétně jedná, ale je pevnější. Hlavně z důvodu, aby plavky byly odolné a držely tvar. Plavky se v této době nosily převážně jednodílné. Bikiny, ale již také spatřily světlo světa. Skvělou reklamou jim udělala Brigitte Bardot ve filmu „Manina, dívka v bikinách”. Hlavní rozdíl mezi plavkami této a předešlé dekády jsou „kraťásky”. Oproti čtyřicátým létům, je zde jednoduchý body střih, který snad všichni dobře známe ať už z pláže nebo z vlastního šatníku. V padesátých letech se začínají stále více akcentovat a ukazovat ženské křivky, plavky mají výstřih, vyztužené poprsí a jsou vypasované. Samotné plavky byly většinou jednobarevné. V té době se opět vracíme do módy koupací čepice. Tentokrát ale nebyly látkové, ale z gumy. Bývají zdobeny plastickým vzorem, většinou v podobě květin nebo hvězd. Nevím čím to je, ale v té době nejspíš musely mít ženy asi menší hlavy, protože mně ani modelce žádná z čepic, které jsme měly k dispozici neseděly dobře. (Při focení jsem musela modelce asistovat já a ještě jedna asistentka, abychom čepici nasadily a zároveň nezničily.) Plavky a čepice, které jsem měla k dispozici, byly v červené až skoro oranžové barvě.

3.1.1.8 Móda a styl 60. let

Jak řekl David Hockney: „*Bylo to nové - šedesátá léta nekřísila nic z minulosti; to byl hlavní rozdíl. Bylo to osvěžující a vzrušující... Energie vyzařována bohémským světem*“. Těmito slovy, dle mého názoru, se poukazuje na počátky hnutí hippies. Jeho příslušníci jsou známí též jako květinové děti. Usilovali o život v lásce, míru a nezávislosti.

²⁸ ALBRECHTSEN, Nicky. Móda 20. století: nadčasové retro pro váš šatník. Přeložil Adéla BARTLOVÁ. Praha: Knižní klub, 2015. Universum (Knižní klub). ISBN 978-80-242-4907-0. str. 72

Hojně užívali drogy a žili nespoutaným sexuálním životem. Výrazně též ovlivnili tehdejší módu. V této době se také začala více rozvíjet populární a nová kultura v hudebním, výtvarném i literárním uměleckém světě a to mělo logicky také velký vliv na módu. Cílovou skupinou už nebyla „vyšší společnost“, ale tentokrát se jí stala mladá generace. Spojené státy přichází s přelomovým módním stylem v podobě džín. Zdrojem inspirace pro tuto dekádu byl „street style“ neboli móda z ulice. Módní návrháři začali čerpat nápady z individuálních stylů, které pocházely z módních velkoměst. Kdo jiný než „mladá krev“ mohla přicházet s novými nápady a výstředními kombinacemi. Hlavně to byli oni, kdo se už nechtěli držet elegantního a klasického stylu o něco starších vrstevníků. Začalo to tím, že se umění, móda a hudba spojili a vytvořili tak novou kulturu. Začaly se otevírat butiky s neformální módou nezávislých designérů. Mezi nakupujícími byli i známé tváře z hudební a umělecké branže. Obchody někdy byly otevřené až do pozdních nočních hodin, protože v nich bývala „party atmosféra“ a zákazníci při nakupování poslouchali nejnovější populární hudbu. V této době jako protiklad pouliční módy přichází ke slovu tzv. *haute couture* neboli vysoké krejčovství. To znamená šití na míru a především „*made in Paris*“. Při výrobě takto luxusních oděvů jsou používány zejména ty nejkvalitnější materiály a látky. Vše se ručně šije a klade se zde velký důraz na precizní detail. Často se takové oblečení s malým zpožděním kopíruje a napodobuje i v jiných velkoměstech, které se zabývají módou, jako je Miláno, New York nebo Londýn. Vysokou módu si mohli dovolit bohaté starší dámy, jejich dcery a známé osobnosti. Tento termín se ostatně používá dodnes.²⁹ Ten, kdo si *haute couture* nemohl dovolit, ten si koupil imitaci. V této dekádě bylo módních oděvů na trhu opravdu hodně a bylo z čeho vybírat. Každý si mohl najít svůj styl. Hlavními znaky této dekády jsou například futuristické prvky. Objevují se geometrické střihy a potisky, které se promítaly skrz krátké áčkové šaty a sukně, dvouřadé dvojité kabáty. Později přišel Yves Saint Laurent, když pracoval u Diora s černou koženou bundou a velmi známým se stal i jeho černý rolák. Na základě toho byl od Diora také

²⁹ Slovník pojmů modelingu. *Www.foto-modelky.cz* [online]. [cit. 2020-05-18]. Dostupné z: <https://www.foto-modelky.cz/slovník-pojmu/>

vyhozen, protože tento styl byl pro Diora nedostatečně elegantní. Přesto se tento oděv se stal velmi populárním. Yves Saint Laurent se poté rozhodl založit si vlastní značku.³⁰

Plavky v šedesátých letech se nosily ještě jednodílné, ale hlavně již dvoudílné. Nápadným rozdílem jsou ramínka od plavek. Ramínka v této době totiž nebyly moc v oblibě. Naopak se stala populární holá ramena. Vrátil se vysoký pas u spodního dílu. Plavky, které jsem si půjčila, jsou po babičce mojí dobré kamarádce Judity. Její babička na ty plavky moc ráda vzpomíná. Jak jsem se dozvěděla, měla takové plavky každá druhá žena. Tyto konkrétní plavky, které mi byly zapůjčeny, jsou v černo-žluté barvě. Mají na sobě vyšité zelené a modré kytičky a drobné puntíčky. Jsou velmi pestré a veselé.

3.1.2 Sedmdesátá a osmdesátá léta 20. století

70. léta minulého století, bych nazvala jako bouřlivá léta a to z toho důvodu, že se neustále testovaly hranice toho co ještě bylo pro módní fotografii únosné a přijatelné. Fotografové se zabývali kontroverzními tématy. Snímky byly většinou provokativní. Začaly se více prosazovat fotografky například Deborah Turbeville, Sarah Moon nebo Eve Arnold. Díky změnám ve společnosti a prosazování feminismu, přinesly nové pohledy do módní fotografie a hlavně do publikací typu Vogue a Harper's Bazaar především díky jejich snaze o osvobození žen, od jakékoliv formy stylingu a udávání pravidel šatníku. Tyto pohledy magazíny schvalovaly a podporovaly. Mezi fotografy, kteří měli zásadní vliv na módní fotografii a svojí tvorbou se velice vymezovali a provokovali byli Helmut Newton a Guy Bourdin.³¹

Oba v podobnou dobu začali skrz fotografii otevírat témata, která byla pro společnost tabu. Jednalo se převážně o témata, která měla nějaký sexuální a erotický

³⁰ ALBRECHTSEN, Nicky. *Móda 20. století: nadčasové retro pro váš šatník*. Přeložil Adéla BARTLOVÁ. Praha: Knižní klub, 2015. Universum (Knižní klub). ISBN 978-80-242-4907-0. 92 - 93

³¹ One Hundred Years of Fashion Photography. *Www.vam.ac.uk: Victoria and Albert Museum The world's leading museum of art and design* [online]. [cit. 2020-05-18]. Dostupné z: <http://www.vam.ac.uk/content/articles/o/one-hundred-years-of-fashion-photography/>

podtext.³² Jejich práce ale byly velice rozdílné. Fotografie Guy Bourdina jsou převážně v pestrých, někdy až křiklavých barvách. Rád pracoval s typem žen, které nebyly prvoplánově krásné a vymezovaly se svým vzhledem a alternativní krásou. Tím zpochybňoval tradiční představu o kráse. Jeho snímky jsou odvážné, provokativní a mají v sobě často sarkasmus a humor. Jeho velkou inspirací byl několikrát zmiňovaný surrealismus. Tento směr se v jeho tvorbě často objevoval. Příkladem může být známá fotografie, kde jdou nohy bez těla po schodech. Byl dobrým kamarádem Man Raye. Helmut Newton oproti Guy Bourdinovi posouval hranice ve fotografii odlišným, elegantnějším způsobem.³³

3.1.2.1 Helmut Newton

Helmut Newton je třetím fotografem, kterému bych ráda věnovala více pozornosti. Vybrala jsem si ho z toho důvodu, že je to ikona modní fotografie a je důležité ho zmínit. Velmi jeho práci obdivuji. Narodil se ve dvacátých letech minulého století v Berlíně. Kvůli židovskému původu to v tehdejší době neměl jednoduché. Podařilo se mu emigrovat přes Singapur do Austrálie, kde naplno rozjel svoji fotografickou kariéru. Helmut Newton se tu začal věnovat portrétní a módní fotografii. Nejvíce se proslavil díky spolupráci s módním časopisem Vogue. Pro tento magazín pracoval 23 let. Spolupracoval i s australskou, pařížskou, londýnskou a dokonce i s americkou redakcí. Mimo módní fotografii se věnoval i portrétům. Nafotil nespočet slavných tváří. Mezi známé osobnosti, které svým fotoaparátem zachytil, patří například výtvarník Andy Warhol, návrhář Karl Lagerfeld nebo můj oblíbený zpěvák David Bowie. Díky jeho práci a originálnímu stylu se z něj zanedlouho stal velmi uznávaný fotograf, který je považován za ikonu módní a figurální fotografie. Jeho fotografie aktů dodnes ohromují. Když se podívám na Newtonovy fotografie, tak je zcela jasné, že miloval ženy. Neznám snad jiného fotografa, který by ženám věnoval tolik své tvůrčí pozornosti, a který by za svůj život tolik žen nafotil. Je pochopitelné, že se setkal s množstvím krásných žen díky spolupráci s módními časopisy.

³² The World of Fashion Photography. *Www.widewalls.ch* [online]. October 16, 2016 [cit. 2020-05-18]. Dostupné z: <https://www.widewalls.ch/the-world-of-fashion-photography/>

³³ Guy Bourdin. *Www.artnet.com* [online]. [cit. 2020-05-18]. Dostupné z: <http://www.artnet.com/artists/guy-bourdin/>

Když se podíváme na tvorbu, která nebyla určena pouze do publikací v módním časopisu, tak se i zde objevuje převážně něžné pohlaví. Během šedesátých let se začal věnovat hlavně aktům. Ještě před tím, než se Helmut Newton začal fotografií plně zabývat, půjčoval si od svého bratra časopis *Das Magazin*, který se dodnes vydává. V tomto magazínu se velmi často objevovaly nahé modelky, které nosily vysoké podpatky.³⁴ Když se na tento detail soustředíme, můžeme si povšimnout, že prvek vysokých podpatků se velmi často objevuje i v Newtonových aktech. Je dost pravděpodobné, že se nechal tímto magazínem inspirovat. Jak jsem již zmiňovala, Helmut Newton měl velkou slabost pro ženy a v aktech se našel. Myslím si, že jeho akty jsou na hraně jemnosti a erotiky. Fotografie v sobě mají jednoduchost, hravost a zároveň lehkou sexy provokaci. Fotograf se snažil vyobrazovat modelky jako velmi sebevědomé a silné ženy. Přesně tyto znaky můžeme z jeho fotografií pocítit. Díky této éře aktu je Helmut Newton považován a označován za jednoho z nejprogresivnějších fotografů druhé poloviny minulého století. Nesmíme též opomenout, že Helmut Newton kladl velký důraz na přípravu focení a instalací. Vše muselo být dokonalé! Někdy přípravy trvaly i několik dní a aby své nápady a myšlenky k instalacím nezapomněl, zapisoval si je. Jeho zápisníky jsem měla možnost vidět na berlínské výstavě a musím zmínit, že jeho fantazie opravdu neznala hranice. Fotil jak v čistém studiovém prostředí tak i v exteriéru. Měl velký cit pro detail a především pro kompozici. Díky tomu také velmi ovlivnil samotnou estetiku studiové fotografie, kterou tak posunul na vyšší úroveň.³⁵

Pod Newtonovou tvorbou si určitě mnoho lidí vybaví černobílé fotografie, kterých nafotil opravdu nejvíce. Když jsem v loňském roce navštívila jeho výstavu v Berlíně, byla převážně v černobílém duchu. V jedné části této rozsáhlé výstavy jsem měla možnost vidět fotografie, které jsem neznala z dřívějška. Ty byly právě v barevném provedení. Fotografie měly jeho podpis, ale vnímala jsem je trochu jinak než ty černobílé. Myslím, že Newtonovy černobílé snímky mají pro mne úplně jinou hodnotu. Mají v sobě více lehkého napětí. Řekla bych, že na černobílých a barevných fotografiích je hezky vidět samotný

³⁴ Helmut Newton. *Wikipedia* [online]. [cit. 2020-05-18]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Helmut_Newton

³⁵ Helmut Newton in Dialogue. *Móda a fikce. Museumkampa* [online]. 2019 [cit. 2020-05-18]. Dostupné z: <http://www.museumkampa.cz/vystava/helmutnewton/>

vývoj jeho tvorby a jak se rukopis autora posouval dále. Mezi jeho nejznámější snímky patří serie „Sie Kommen“, kde jsou modelky na jedné fotografii oblečené a na druhé svlečené. Na obou fotografiích mají stejné pózy. Další známou (a mou oblíbenou fotografií) je snímek, na kterém je vyobrazena Elsa Peretti na terase. Má na sobě masku a korzet. Podle ní se i samostatná fotografie jmenuje.³⁶

Dle mého názoru osmdesátá léta byla velice ovlivněna předešlým, chaotickým a extrémním desetiletím, které vyústilo v nové estetické standardy. Stále byla přítomna sexuální revoluce a tendence provokovat a šokovat okolí skrze módní a reklamní fotografii.³⁷ Mezi takové fotografy, kteří v tomto trendu pokračovali patřil kupříkladu velmi uznávaný italský fotograf Oliviero Toscani. Tento umělec je známý díky své velice kontroverzní tvorbě. Skrze své práce poukazuje na sociální problémy jako je například rasismus, stejnopohlavní páry, války, náboženství a podobně... Jeho nejznámější spolupráce je pravděpodobně s módní značkou United Colors of Benetton. Tuto značku využil jako platformu k tomu, aby na snímcích ukázal více na určitou problematiku, než na módní produkt. Kontroverzní fotografie na sobě měli logo značky. Jeho nepřehlédnutelná tvorba mu zajistila spolupráci s časopisy Vogue, Elle, GQ a mnoha dalšími. Dodnes se tomuto způsobu focení věnuje.³⁸

Významný fotograf, který do této doby též nepochybně patří je David LaChapelle. I on náleží mezi ty, kteří nedávají tak velký důraz na fotografovaný produkt, jako spíše na samotnou fotku a poselství. Je známý díky svým monumentálním scénám. Spolupracoval se známými osobnostmi jako byl Michael Jackson nebo je Angelina Jolie, Leonardo diCaprio a další velká jména. Jeho styl je prolutý provokací, nahotou, humorem, sexem a pestrobarevností. Do svých snímků občas zasazuje náboženskou tematiku. Řekla bych, že

³⁶ NEWTON, Helmut, HEITING, Manfred, ed. Helmut Newton: work. Přeložil John BROGDEN, přeložil Chris MILLER, přeložil Jitka KŇOURKOVÁ, přeložil Anna OLSZEWSKA-MARCINKIEWICZ. Praha: Slovart, [2016]. ISBN 978-80-7529-200-1.

³⁷ A Brief History of Fashion Photography: A survey of fashion photography, from the early 20th century to the present day. *News.artnet.com* [online]. [cit. 2020-05-18]. Dostupné z: <https://news.artnet.com/market/a-brief-history-of-fashion-photography-32620>

³⁸ Oliviero Toscani. *Www.famousphotographers.net* [online]. [cit. 2020-05-18]. Dostupné z: <https://www.famousphotographers.net/oliviero-toscani>

u někoho by mohla jeho tvorba evokovat jistý typ nového kýče. Jeho práci však dokonce ocenil i mistr fotografie Helmut Newton. Ten údajně jednou prohlásil: „*Mnoho nahoty je prostě bezdůvodné. Ale někdo, kdo mě rozesměje, je David LaChapelle. Myslím, že je velmi jasný, velmi zábavný a dobrý.*“³⁹ Fotograf tvoří i v současnosti. Mezi jeho nejznámější díla patří zmodernizovaná Poslední večeře, výrazný portréty Umy Thurman nebo snímek „Death by Hamburger“, s velkým nafukovacím burgerem, který leží na modelce.⁴⁰

Mimo to se v této době opět změnil pohled na modelky. Zatímco v sedmdesátých letech se poukazuje na různé alternativní druhy krásy, v osmdesátých letech začíná éra dokonalých supermodelek. Mezi ně patří například Cindy Crawford, Claudia Schiffer, Christie Brinkley, Iman, Naomi Campbell a mnoho dalších. Staly se velkou inspirací pro tehdejší ženy a hlavně pro fotografy. Díky jejich dokonalé kráse o ně byl obrovský zájem. Každý významný fotograf s nimi chtěl spolupracovat a to stejné platilo i v módním průmyslu. Všechny značky a magazín chtěly, aby supermodelky ovládly jejich kampaně a titulní stránky.⁴¹ Zároveň se začalo pracovat s nemodely a více se začal fotografovat i street style. Jednou z tiskovin, které se soustředily na tento styl byl I-D magazin.

3.1.2.2 Móda a styl 70. let

Myslím si, že této dekádě velela pestrost v módních trendech. Vládly všemožné barevné kombinace a vzory. Celkově se uchytil extravagantní styl. Začal se prvně používat termín vintage a objevují se vůbec první secondhandy. Bylo naprosto v pořádku nosit bazarové oblečení v kombinaci s novými módními výstřelky. Britský časopis Vogue dokonce vedl sloupek pod názvem „*hodně parády za málo peněz*“, ve kterém se snažil radit lidem, jak nosit luxusní módu za nízkou cenu. Objevuje se první oversize oblečení v podobě šatů, košil, džínových a armádních bund, které se od té doby staly běžnou

³⁹ David LaChapelle. *Wwww.artnet.com* [online]. [cit. 2020-05-18]. Dostupné z: <http://www.artnet.com/artists/david-lachapelle/>

⁴⁰ LACHAPELLE, David. *Heaven to Hell*. London: Taschen, 2006. ISBN 3822825727.

⁴¹ The 10 Biggest Supermodels Of The 1980s And What They Look Like Now. *Wwww.eightieskids.com* [online]. [cit. 2020-05-18]. Dostupné z: <https://www.eightieskids.com/the-10-biggest-supermodels-of-the-1980s-and-what-they-look-like-now/>

součástí šatníku pro každodenní nošení. Kalhoty představovaly praktičtější a ležérnější styl, jak pro muže, tak i pro ženy. V té době se ujal koncept ready-to-wear. Začala být větší poptávka po konfekčních šatech. Řekla bych, že tehdejší styl neměl žádné hranice. Lidé se drželi motto „všechno se smí“ a opravdu tomu tak bylo. Když se podívám na fotografie street stylu z tehdejší doby, tak jsem vlastně až v šoku, jak prudce se během dvaceti let móda změnila. Od elegantního stylu po velmi ležérní až divokou. V 70. letech se také začal rozjíždět konzumerismus, který byl firmami mocně podporován skrze velké reklamní kampaně v tisku i v televizi.⁴²

3.1.2.3 Móda a styl 80. let

Módu v osmdesátých letech bych snad nemusela ani představovat. Tato éra patří mezi ty nejvýraznější minulého století. Podle mého názoru byla móda až brutální. Když se tato doba zmíní, tak si okamžitě vybavím džínové kalhoty, kterým se na základě jejich střihu říkalo mrkváče. Z nějakého neznámého důvodu, se tyto kalhoty dnes zase vrací do šatníku mladé generace. Mezi další velmi výrazné prvky patří nabírané, pouzdrové a balonové sukně. Úzký stažený pas; velký důraz se dával na ramena. Do sak se všívaly vycpávky. Styl to byl velmi rázný a asertivní. Upřednostňovala se barevnost oproti vzorům. Trendy udávají ve velkoměstech kluby, kde se mladá generace scházela a užívala si ve svých kreativních modelech. Módní návrháři tyto kluby navštěvovali pro svou inspiraci.⁴³ Pro tuto dekádu je výraznou osobností návrhářka Vivienne Westwood. Měla velký dopad na tehdejší dekádu, protože do ní zapadal její styl. Myslím si, že Vivien patří mezi nejvlivnější a nejotevřenější designery na světě. Je známá díky své extravagantnosti a pestrosti. Já osobně bych její tvorbu nazvala šílenou.⁴⁴

⁴² ALBRECHTSEN, Nicky. *Móda 20. století: nadčasové retro pro váš šatník*. Přeložil Adéla BARTLOVÁ. Praha: Knižní klub, 2015. Universum (Knižní klub). ISBN 978-80-242-4907-0. str.112

⁴³ ALBRECHTSEN, Nicky. *Móda 20. století: nadčasové retro pro váš šatník*. Přeložil Adéla BARTLOVÁ. Praha: Knižní klub, 2015. Universum (Knižní klub). ISBN 978-80-242-4907-0. str.134

⁴⁴ Vivienne Westwood Biography. *Wwww.biography.com* [online]. 2014 [cit. 2020-05-18]. Dostupné z: <https://www.biography.com/fashion-designer/vivienne-westwood>

Plavky ze sedmdesátých a osmdesátých let si jsou víc než podobné a tak jsem se rozhodla je popsat dohromady. Plavky, které mám k dispozici jsou opět po babičce mojí kamarádky. Tentokrát jsou již z pružné plavkoviny. Plavky jsou v celku a jsou v mentolové barvě s lehkým třpytem. Jsou na nich jemné proužky. Majitelka je nosila v obou dekadách a proto jsme hodně váhaly do jaké doby je začlenit. Vzhledem k tomu, jak pestrá doba to byla, tak i v plavkách se rozmohlo mnoho nových stříhů, tvarů a hlavně barev. Druhé plavky, které se přiklánějí spíše k 80. létům jsou dvoudílné. Jsou v kombinaci tří barev - fialová, růžová a černá. Řekla bych, že tyto plavky jsou velmi odvážné. Sexapeal z nich jen vyzařuje.

3.1.3 Devadesátá léta 20. století až současnost

Devadesátá léta nadále věnují pozornost mladé generaci, která touží stále po něčem novém a nevšedním. Módní fotografie je výrazná díky dokumentárnímu, naturalistickému přístupu. Záměrem fotografií byla skutečnost a zachycení reálného života. Proto redakční snímky pořizují v ulicích měst.⁴⁵ Této formy fotografování se držel Jason Evans, Glen Luchford, Corinne Day, Peter Lindbergh a mnoho dalších. Ve studiové fotografii se používají stále bílá pozadí, ale experimentuje se i s barevným pozadím. Mezi fotografy, kteří se spíše věnují studiové fotografii je David Sims, který fotografuje modely v pohybu a především na čistém bílém pozadí.⁴⁶ Dalším je uznávaný fotograf John Rankin. Na jeho práci je vidět, že dává velký důraz na pestrý make-up, přímé světlo a hravost.⁴⁷ Do třetice bych sem ráda zařadila výrazného fotografa Terry Richardsona. Jeho tvorba je obvykle velmi lechtivá. Na základě jeho nevhodného chování a obtěžování modelů si vytvořil skandální pověst. I tak ale jeho práce zasahuje do vývoje módní fotografie v této dekádě.

⁴⁵ One Hundred Years of Fashion Photography. www.vam.ac.uk: Victoria and Albert Museum The world's leading museum of art and design [online]. [cit. 2020-05-18]. Dostupné z: <http://www.vam.ac.uk/content/articles/o/one-hundred-years-of-fashion-photography/>

⁴⁶ DAVID SIMS FASHION PHOTOGRAPHY ! *Trendland.com* [online]. 2014 [cit. 2020-05-18]. Dostupné z: <https://trendland.com/david-sims-fashion-photography/>

⁴⁷ RANKIN. *Rankinphoto.co.uk* [online]. 2014 [cit. 2020-05-18]. Dostupné z: <http://rankinphoto.co.uk/home/>

Jeho rukopis lze poznat jednoduše. Čisté pozadí a přímý blesk na fotografovaný objekt či model.⁴⁸

Údajně se tato doba považovala za zlatá léta reklamních kampaní a to díky začátkům reklamy, kde se spojila přirozená krása s aspirativní značkou.⁴⁹ Jedná se například o drahé značky jakou je Chanel, Dior, Cartier, Rolex a podobně. Hlavní tváří devadesátých let byla modelka Kate Moss. Není fotograf, který by ji nefotil, stejně tak neexistuje časopis, který by jí v té době neměl na své titulní stránce. Mezi další supermodelky patří i české tváře jako Eva Herzigová, Pavlína Němcová, Pavlína Pořízková a další.

Ve 21. století má módní fotografie velké možnosti. Kultura mladých v devadesátých letech, stejně tak současná kultura mládeže, byla a je definována vzestupem techniky. Časopisy skrze svou platformu řadu let zpřístupňují módu světu, ale internet umožnil zpřístupnění snímků od jakéhokoliv fotografa široké veřejnosti z celého světa. Díky internetu a zdokonalující se technice, která se stále posouvá na vyšší úroveň se posouvají i možnosti focení. Dnes mají velké fotografické projekty k dispozici rozsáhlé týmy, ve kterých figurují stylisté, scénografové, asistenti. Mají za úkol vytvořit někdy až monumentální příběhy a fantazie, kterých chce autor docílit. Nejspíš by všechno vypadalo jinak, kdyby nebyly k dispozici vysoké rozpočty, které na tom mají hlavní podíl. Podobně jako v módním průmyslu (kde se nápady opakují a vrací ke znakům předešlých módních trendů), i fotografové hledají inspiraci v minulém století a vzhlížejí k ikonám tohoto oboru. Pravdou je, že vysoká móda mluví sama za sebe. Haute couture je jakousi specifickou formou umění.

⁴⁸ Terry Richardson. *Www.famousphotographers.net* [online]. 2014 [cit. 2020-05-18]. Dostupné z: <https://www.famousphotographers.net/terry-richardson>

⁴⁹ Aspirativní značka je termín ve spotřebitelském marketingu pro značku nebo produkt, který si chce velká část publika vystavit, ale z ekonomických důvodů to nemůže.

Wikipedia: Aspirational brand [online]. [cit. 2020-05-19]. Dostupné z: https://en.m.wikipedia.org/wiki/Aspirational_brand

Pro některé profesionální fotografy není prioritou oslovení uměleckého světa. Je pro ně důležitý hlavně svět spotřební.⁵⁰ Dávají důraz na veškeré detaily a barvy, které vytváří scénu a na oděv tím upozorňují. Nejvýraznější a nejdramatičtější posun v módní fotografii nastal v letech 2006 až 2013. Počet stránek časopisu Vogue, které se věnovaly reklamě se snížil ročně o 16%. Bylo to díky příchodu blogů a aplikace Instagram. Obchodníci tak začali s novou formou kampaní a propagace - a to právě skrze tyto dvě platformy. Tato strategie se velmi rychle uchytila z důvodu levné produkce, snadnější spotřeby a hlavně výhodnější distribuce skrze digitální média.⁵¹ Tím se spustila vlna blogerů a nově i influencerů, kteří přes své sociální sítě propagují konkrétní produkt svému okolí a fanouškům.

Mezi fotografy tohoto století, kteří se věnují módní fotografii a mají na ní zásadní vliv patří mnoho známých jmen. Svoji kariéru však odstartovali již v předešlém století. Myslím si, ale že je důležité je zmínit a věnovat jim pozornost. Dodnes je totiž o ně stále velký zájem. Hovořím například o Patricku Demarchelier, který se věnuje módní fotografii již od sedmdesátých let. Spolupracoval s časopisem Vogue nebo s Harper's Bazaar, Dnes jeho vášeň k módní fotografii převzal jeho syn Victor Demarchelier.⁵² Victor se dokázal velmi rychle prosadit a navázat spolupráci s největšími módními domy. Dalším fotografem, kterého jsem vybrala je Mario Testino. Toho mám zafixovaného hlavně díky tomu, že patří mezi oblíbené fotografy britské královské rodiny. Několikrát nafotil jejich rodinný portrét. Měl možnost vyfotit ještě princeznu Dianu, než zemřela. Také fotografoval prince Williama a vévodkyni Kate, když se zasnoubili. V neposlední řadě měl možnost nafotit svatební fotografie pro prince Harryho a Megan.

⁵⁰ TOP 5 BEST FASHION PHOTOGRAPHERS IN 2020. *Fashiongonerogue* [online]. [cit. 2020-05-18]. Dostupné z: <https://www.fashiongonerogue.com/top-5-best-fashion-photographers-2020/>

⁵¹ A Complete Guide to the History of Fashion Photography. *Highsnobiety* [online]. [cit. 2020-05-18]. Dostupné z: <https://www.highsnobiety.com/p/fashion-photography-history/>

⁵² Patrick Demarchelier. *Artnet* [online]. [cit. 2020-05-18]. Dostupné z: <http://www.artnet.com/artists/patrick-demarchelier/>

3.1.3.1 Annie Leibovitz

Posledním ze čtyř fotografů, kterému bych chtěla velice ráda věnovat detailnější pozornost je žena. I ona začala tvořit v minulém století, ale má obrovský dopad na fotografii v dnešní době. Je to americká fotografka Annie Leibovitz. Narodila na přelomu čtyřicátých a padesátých let, v době, kdy již byl Newton na svém vrcholu. Annie studovala na uměleckém institutu v San Franciscu malířství. Vždy se zajímala o umění. S postupem času se stalo její zálibou fotografování. Stalo se tak v Japonsku, kde byla na výletě s rodinou. Nafotila tam svoji první reportáž. Tato forma ji začala bavit a soustředila se převážně na reportážní a portrétní fotografii. V roce 1970 přišel první velký úspěch - všiml si jí časopis Rolling Stones. Tehdejší šéfredaktorku velmi zaujalo Leibovitz portfolio. Dala jí proto za úkol vyfotit Johna Lennona. Časopis s fotografkou navázal trvalou spolupráci. Fotila pro ně především titulní stránky. Časem se před jejím hledáčkem vystřídal nespočet známých tváří, legend jako jsou třeba Bob Dylan nebo Mick Jagger. Později jí také kapela Rolling Stones nabídla, aby s nimi jela na turné. Stala se tak jejich hlavní fotografkou. Také dobrou kamarádkou, která měla možnost být kapele co nejbližší. Když se na její tvorbu dívám, vzniklo v té době opravdu mnoho zajímavých reportážních fotografií, které zachycovaly celý průběh tohoto turné. Řekla bych, že některé fotografie byly velmi osobní a zasahovaly do soukromí a života fotografovaných. Jak je známo, v této době se v kapelách hojně užívaly drogy. I tady tomu tak bylo. Annie si prošla nepříjemným obdobím, kdy propadla závislosti na kokainu. Nějakou dobu se léčila. Nakonec boj se závislostí překonala a pokračovala dále ve focení. Později navázala spolupráci s časopisem Vanity Fair a s „módní biblí“ Vogue. Annie se už více soustředila na portrétní fotografii, než na reportáž.⁵³

Já osobně bych tuto fotografku označila za jednoho z nejlepších portrétistů vůbec. Každá její fotografie je jedinečná. Má v sobě emoce a atmosféru. Fotí jak černobílé fotografie, tak převážně barevné, na film i digitálně. Dle mého názoru Annie oproti Helmutovi Newtonovi již také hodně pracuje s photoshopem a celkově s postprodukcí. Je známa pestrou a výraznou tvorbou. Myslím si, že fotografka se snaží do svých fotografií

⁵³ FILÍPKOVÁ, Zuzana. Ze života Annie Leibovitz. *Wave.rozhlas* [online]. 23. leden 2012 [cit. 2020-05-18]. Dostupné z: <https://wave.rozhlas.cz/ze-zivota-annie-leibovitz-5301735>

vnést hravost a neobvyklost, čehož si divák určitě ihned všimne. Pokud se zaměřím na její fotografie pro komerční účely, většinou mají dramatickou atmosféru. Hlavně díky úpravám, zabarvení a nápadnému nebi. Tato umělkyně si hodně pohrává s mraky a mlhou. Pokud se naopak podívám na tvorbu, která není určené k propagaci, je tato práce zcela jiná, přesto však s typickými znaky této fotografky. Jedná se hlavně o portréty slavných osobností. Ať už jsou to herci, zpěváci či politici.

Tato fotografka dokáže jejich osobnost zachytit i v těch nejintimnějších momentech. Dává tak divákovi možnost nahlédnout do jejich nitra. Hodně jsem přemýšlela o tom jak je možné, že člověk k čemu si chrání své soukromí se najednou dokáže otevřít před objektivem celému světu. Když jsem pozorovala Leibovitz při práci a podívala se na dokument a rozhovory s ní, tak mi to celé došlo. Autorka na mne působí jako velmi milá, sympatická a hlavně empatická žena, která dokáže pracovat s lidmi a získat si svoji osobností jejich důvěru. Myslím, že známé tváře s ní pracují hlavně z těchto důvodů. Je to někdo, komu mohou věřit. Vědí, že Annie Leibovitz své práci skvěle rozumí. Podívala jsem se na dokument, který natočila mladší sestra fotografky, Barbara Leibovitz. Dokument se jmenuje: „Life Through a Lens“ v českém překladu Život objektivem.⁵⁴

V dokumentu nám fotografka odhaluje, jak vytváří svoje jedinečné fotografie. Můžeme vidět celé zákulisí její tvorby. Je z toho jasné, jak náročné může někdy focení být. Film je velmi zajímavý a inspirativní. Jak takový proces velkých scén může vypadat? Například když Annie pracovala s Walt Disney Studios na jejich velkém projektu, jehož účelem byla celkové propagace pod názvem: „Year Of A Million Dreams“ nafotit sérii fotografií se slavnými pohádkovými postavami. Tyto pohádkové postavy ztvárnili známí herci jako je Russell Brand v roli Capitain Hooka nebo Taylor Swift v roli Zlatovlásky či Scarlett Johansson jako Popelka. Fotografka si nechává ve studiu nebo na venkovní lokaci postavit scénu z daného filmu a snaží se přiblížit k tématu a atmosféře předlohy.⁵⁵ K tomu, aby byl výsledek co nejvíce totožný a výrazný, jí napomáhá mnoho kulis.

⁵⁴ Annie Leibovitz: Život objektivem. *Kviff* [online]. [cit. 2020-05-18]. Dostupné z: <https://www.kviff.com/cs/program/film/113460-annie-leibovitz-zivot-objektivem/>

⁵⁵ NOORATA, Pinar. Annie Leibovitz's Celebrity Disney Dream Portraits. *Mymodernmet* [online]. 2014 [cit. 2020-05-18]. Dostupné z: <https://mymodernmet.com/annie-leibovitz-disney-dream-portraits/>

Fotografka na místo toho, aby použila pozadí green screen, používá různé tapety, které pak v postprodukcí doladí. Nedokážu si ani představit, kolik času zabere celý proces než se vůbec fotografka dostane k samotnému fotografování. Věřím, že je to náročné, ale výsledek stojí opravdu za to. Je to taky jeden z důvodů, proč fotografku tolik obdivuji! Líbí se mi, že veškeré svoje projekty má propracované do samotného detailu. Je vidět, že je to perfekcionalistka se smyslem pro humor. V dokumentu nám Annie nejen ukazuje svojí tvorbu, ale také nás pouští do svého soukromí a vypráví nám své osobní zážitky.

Před jejím objektivem se objevilo nespočet známých osobností. Například Leonardo di Caprio, Whoopi Goldberg, Angelina Jolie, Demi Moore, Barack Obama.⁵⁶

3.1.3.2 Móda a styl 90. léta

V devadesátých letech si je móda a hudba velmi blízká. Muzikanti jsou inspirací pro módní průmysl a návrháře. Pro dobu není důležitá vysoká móda, ale nové ležérnější trendy. Mezi ně patří hip hop v podobě vytahaných kalhot, dlouhých mikin a velkých sluchátek. Také je velká inspirace v seriálovém sitcomu Přátelé, díky němuž fanynky nosí účes „na Rachel“. Hlavní nová vlna, která přišla se označuje termínem grunge. Toto označení znamená - neupravený, neudržovaný. Příznivci tohoto uvolněného stylu dávají přednost flanelové košili, roztrhaným džínám a tričku s potiskem jejich oblíbené kapely. Zpěvačka Courtney Love inspirovala mnoho žen svým způsobem oblékání, když se začala oblékat jako sexy náctiletá studentka. Ženy tak začaly dávat přednost minisukním, které se kombinují s legendární obuví značky Dr. Martens.

3.1.3.3 Móda a styl 21. století

Móda 90.let a současná móda mají k sobě velmi blízko. Počátkem nového milénia stále přetrvávají trendy z minulé dekády. Doba přinesla bezstarostný styl a začala se uplatňovat zásada, že nic není nemožné. Dodnes tomu tak je a každý má možnost nosit to co se mu líbí a v čem se cítí dobře. Současná móda je těžko definovatelná. Přibývá stále

⁵⁶ LEIBOVITZ, Annie a Alexandra FULLER. Annie Leibovitz Portraits 2005-2016. Phaidon, 2017, 316 s. ISBN 978-0-7148-7513-2.

více módních návrhářů, značek a obchodních řetězců, které přicházejí s novými kolekcemi pomalu každý měsíc. Myslím si, že je to tím, že se doba zrychluje a stále se objevují nové trendy, které ani nestíháme zaznamenat. Velký dopad na to má samozřejmě i skutečnost, že žijeme v digitální době. Internet nám umožňuje během pár vteřin najít novou inspiraci a styl. Můžeme se dívat na on-line módní přehlídky kdekoliv na světě a také pomocí internetu nakupovat. Mimo to je zřejmé, že prvky z minulých dekad se vrací zpátky na žebříčky trendů. Někteří současní návrháři se neustále inspirojí módou předešlého století, za což jsem ráda.

Plavky z devadesátých let až po současnost jsem se rozhodla popsat dohromady v jednom odstavci. V devadesátých letech se staly typickými co nejvíce odvážné a sexy střihy. Nosí se jak dvoudílné plavky, tak plavky vcelku a tento trend vydržel dodnes. Kreativita nezná meze a současné plavky mají nespočet střihů a barev. Vše je dovoleno.

Plavky, které mám půjčené z fundusu jsou vcelku a jsou v barvě rudě červené s trochou třpytek. Plavky ze současnosti jsou černé barvy a jsou velice rafinované, protože vypadají jako dvoudílné, ale mají přes břicho síťku a proto jsou označovány za plavky vcelku.

4. Praktická část

Ve své praktické části se zaměřuji na vývoj módy prostřednictvím plavek od 20. let minulého století až po současnost. Viděla jsem již nespočet fotografických módních souborů, kde byl zachycen vývoj módy typické pro danou dekádu. Vždy to bylo v podobném duchu. Proto jsem se rozhodla pro netradiční pojetí a snažila jsem se zachytit vývoj ne zcela tradičního módního odvětví - plavek za posledních 100 let. Fotografie jsou zachycené pro mne typickým fotografickým stylem, který je minimalisticky čistý. Soustředím se na přirozenost, hravost, pečlivý výběr lokace, rekvizit a modelů, odpovídající danému tématu. Ztvárňuji vize, které mne napadly při přípravě celého konceptu a při jeho vlastní realizaci. Ráda fotografuji shora, neboli z ptačí perspektivy. I takové fotografie se v mém souboru objevují. Dávám důraz na celek, detail a portrét. Fotografie jsou jak v černobílém tak v barevném provedení. Jako vhodnou modelku, která skvěle odpovídá mému pojetí tohoto souboru fotografií jsem si vybrala herečku Antonii Formanovu. Tato modelka oplývá výraznými rysy a netradiční krásou.

5. Závěr

Teoretická část této práce je jakousi sofistikovanou fúzí mezi odborným textem o módě a analýzou fotografických metod a trendů vybraného období. Cílem bylo přinést ucelenou představu a hlubší poznatky o těchto dvou atraktivních odvětvích i pro méně informované publikum. Zároveň by měla přinést i nové hlubší poznatky zasvěcenému čtenáři.

Text je přehledně členěn na jednotlivé kapitoly, v jejichž úvodu jsou představeny hlavní fotografické směry a fotografové, tvořící v popisované epoše. Následuje podkapitola o významném fotografovi, který podle mého názoru nejlépe reprezentuje dané období a jeho tvorba má významný rukopis a umělecký přesah. Další podkapitoly se soustředí na módní trendy a souvislosti vybraného časového úseku, tak aby text stručně, ale výstižně informoval o dané problematice. V závěru kapitoly je popis typických plavek, které se v té době nosily.

Praktická část je koncipována jako fotografický cyklus zaměřený na vývoj dámských plavek napříč stoletím. Cílem bylo zachytit modelku v autentických dobových modelech a navodit atmosféru příslušné doby za pomoci současné moderní fotografické techniky.

Tato práce by měla být stručným, ale odborným a poutavým průvodcem primárně světem módní fotografie od 20.let minulého století až po současnost.

Na závěr bych ráda zmínila, že práce vznikala ve velmi složitých a značně omezených podmínkách celosvětové pandemie, v době karantény. Byla ve výsledku velká výzva a zkouška. Původně měly být fotografie pořizovány na písčítých plážích u moře, ale nakonec skvěle posloužily i české lokace. Improvizace byla nezbytná, výsledek to však možná posunulo správným směrem.

6. Seznam použitých informačních zdrojů

6.1 Literatura

- HOMER, Karen. Móda: kompletní obrazový průvodce světem stylu. Přeložil Blanka CHOCOVÁ. Praha: Dobrovský, 2018. Knihy Omega. ISBN 978-80-7390-943-7.
- ALBRECHTSEN, Nicky. Móda 20. století: nadčasové retro pro váš šatník. Přeložil Adéla BARTLOVÁ. Praha: Knižní klub, 2015. Universum (Knižní klub). ISBN 978-80-242-4907-0.
- NEWTON, Helmut, HEITING, Manfred, ed. Helmut Newton: work. Přeložil John BROGDEN, přeložil Chris MILLER, přeložil Jitka KŇOURKOVÁ, přeložil Anna OLSZEWSKA-MARCINKIEWICZ. Praha: Slovart, [2016]. ISBN 978-80-7529-200-1.
- MRÁZKOVÁ, Daniela. Příběh fotografie: vyprávění o historii světové fotografie prostřednictvím životních a tvůrčích osudů významných osobností a mezních vývojových okamžiků. 2., upr. vyd. Praha: Mladá fronta, 1986.
- LEIBOVITZ, Annie a Alexandra FULLER. Annie Leibovitz Portraits 2005-2016. Phaidon, 2017, 316 s. ISBN 978-0-7148-7513-2.
- LACHAPELLE, David. Heaven to Hell. London: Taschen, 2006. ISBN 3822825727.
- GIDEL, Henry. Coco Chanel. Praha: Garamond, 2010. ISBN 978-80-7407-088-4. S. 308.

6.2 Internetové zdroje

- The World of Fashion Photography. Www.widewalls.ch [online]. October 16, 2016 [cit. 2020-05-18]. Dostupné z: <https://www.widewalls.ch/the-world-of-fashion-photography/>
- One Hundred Years of Fashion Photography. Www.vam.ac.uk: Victoria and Albert Museum The world's leading museum of art and design [online]. [cit. 2020-05-18]. Dostupné z: <http://www.vam.ac.uk/content/articles/o/one-hundred-years-of-fashion-photography/>
- George Hoyningen-Huene. Www.getty.edu [online]. [cit. 2020-05-18]. Dostupné z: <http://www.getty.edu/art/collection/artists/2040/george-hoyningen-huene-american-born-russia-1900-1968/>
- George Hoyningen-Huene. En.wikipedia.org [online]. [cit. 2020-05-18]. Dostupné z: https://en.wikipedia.org/wiki/George_Hoyningen-Huene
- Amy Touchette. A Quick History of Color Photography (for Photographers). Photography.tutsplus.com [online]. 2017 [cit. 2020-05-18]. Dostupné z: <https://photography.tutsplus.com/articles/the-reception-of-color-photography-a-brief-history--cms-28333>

- Erwin Blumenfeld. Www.artnet.com [online]. [cit. 2020-05-18]. Dostupné z: <http://www.artnet.com/artists/erwin-blumenfeld/>
- HOMER, Karen. *Móda: kompletní obrazový průvodce světem stylu*. Přeložil Blanka CHOCOVÁ. Praha: Dobrovský, 2018. Knihy Omega. ISBN 978-80-7390-943-7. str. 104
- A Brief History of Fashion Photography: A survey of fashion photography, from the early 20th century to the present day. News.artnet.com [online]. [cit. 2020-05-18]. Dostupné z: <https://news.artnet.com/market/a-brief-history-of-fashion-photography-32620>
- Irving Penn: THE IRVING PENN FOUNDATION. Irvingpenn.org [online]. [cit. 2020-05-18]. Dostupné z: <https://irvingpenn.org/biography>
- Fashion Photography (1880-present): Surrealist Fashion Photography. Www.visual-arts-cork.com [online]. [cit. 2020-05-18]. Dostupné z: <http://www.visual-arts-cork.com/photography/fashion.htm#surrealism>
- FASHION PHOTOGRAPHY, THE ART, ITS HISTORY AND EVOLUTION. Www.shootfactory.co.uk [online]. [cit. 2020-05-18]. Dostupné z: <https://www.shootfactory.co.uk/fashion-photography-art-history-evolution/>
- A Complete Guide to the History of Fashion Photography. Www.highsnobiety.com [online]. [cit. 2020-05-18]. Dostupné z: <https://www.highsnobiety.com/p/fashion-photography-history/>
- Slovník pojmů modelingu. Www.foto-modelky.cz [online]. [cit. 2020-05-18]. Dostupné z: <https://www.foto-modelky.cz/slovník-pojmu/>
- Guy Bourdin. Www.artnet.com [online]. [cit. 2020-05-18]. Dostupné z: <http://www.artnet.com/artists/guy-bourdin/>
- Helmut Newton. *Wikipedia* [online]. [cit. 2020-05-18]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Helmut_Newton
- Helmut Newton in Dialogue. *Móda a fikce. Museumkampa* [online]. 2019 [cit. 2020-05-18]. Dostupné z: <http://www.museumkampa.cz/vystava/helmutnewton/>
- Oliviero Toscani. Www.famousphotographers.net [online]. [cit. 2020-05-18]. Dostupné z: <https://www.famousphotographers.net/oliviero-toscani>
- David LaChapelle. Www.artnet.com [online]. [cit. 2020-05-18]. Dostupné z: <http://www.artnet.com/artists/david-lachapelle/>
- The 10 Biggest Supermodels Of The 1980s And What They Look Like Now. Www.eightieskids.com [online]. [cit. 2020-05-18]. Dostupné z: <https://www.eightieskids.com/the-10-biggest-supermodels-of-the-1980s-and-what-they-look-like-now/>
- Vivienne Westwood Biography. Www.biography.com [online]. 2014 [cit. 2020-05-18]. Dostupné z: <https://www.biography.com/fashion-designer/vivienne-westwood>
- DAVID SIMS FASHION PHOTOGRAPHY ! Trendland.com [online]. 2014 [cit. 2020-05-18]. Dostupné z: <https://trendland.com/david-sims-fashion-photography/>
- RANKIN. Rankinphoto.co.uk [online]. 2014 [cit. 2020-05-18]. Dostupné z: <http://rankinphoto.co.uk/home/>

- Terry Richardson. www.famousphotographers.net [online]. 2014 [cit. 2020-05-18]. Dostupné z: <https://www.famousphotographers.net/terry-richardson>
- TOP 5 BEST FASHION PHOTOGRAPHERS IN 2020. [Fashiongonerogue](http://www.fashiongonerogue.com) [online]. [cit. 2020-05-18]. Dostupné z: <https://www.fashiongonerogue.com/top-5-best-fashion-photographers-2020/>
- Patrick Demarchelier. [Artnet](http://www.artnet.com) [online]. [cit. 2020-05-18]. Dostupné z: <http://www.artnet.com/artists/patrick-demarchelier/>
- FILÍPKOVÁ, Zuzana. Ze života Annie Leibovitz. [Wave.rozhlas](http://wave.rozhlas.cz) [online]. 23. leden 2012 [cit. 2020-05-18]. Dostupné z: <https://wave.rozhlas.cz/ze-zivota-annie-leibovitz-5301735>
- Annie Leibovitz: Život objektivem. [Kviff](http://www.kviff.com) [online]. [cit. 2020-05-18]. Dostupné z: <https://www.kviff.com/cs/program/film/113460-annie-leibovitz-zivot-objektivem/>
- NOORATA, Pinar. Annie Leibovitz's Celebrity Disney Dream Portraits. [Mymodernmet](http://mymodernmet.com) [online]. 2014 [cit. 2020-05-18]. Dostupné z: <https://mymodernmet.com/annie-leibovitz-disney-dream-portrait>

6.3 Obrazová příloha

© Edward Steichen- The Grand Piano, 1935

© George Hoyningen – Huene - Mask, Paris, 1933

© Richard Avedon – Verushka, New York, 1967

© Helmut Newton – Elsa Peretti, New York, 1975

© Guy Bourdin – 1979

© Oliviero Toscani – advertising poster, 1990. Benetton, Italy.

© David LaChapelle – Death by Hamburger, 2001

© Annie Leibovitz – First Lady of Flight, USA, 2007

© Rankin – Kate Moss, Britain, 2012

© David Sims – Ajna Rubik, Paris, 2018

©Irving Penn – Dior Dress, New York, 1949

© Ervin Blumenfeld – Red Cross, New York, 1945

6.4 Odkazy k obrázkům

1. STEICHEN, Edward. *wsimag* [online]. [cit. 20.5.2020]. Dostupný na WWW: <https://wsimag.com/lumas-gallery/artworks/61862>
2. HOYNINGEN-HUENE, George. *semantic scholar* [online]. [cit. 20.5.2020]. Dostupný na WWW: <https://www.semantic scholar.org/paper/Mask%2C-Mannequin%2C-and-the-Modern-Woman%3A-Surrealism-Carman/b4aabbac002057142ef27bd565f495fbb4b5a93c/figure/3>
3. AVEDON, Richard. *vogue* [online]. [cit. 20.5.2020]. Dostupný na WWW: https://www.vogue.it/en/people-are-talking-about/vogue-arts/2010/11/richard-avedon?refresh_ce=#ad-image46315
4. NEWTON, Helmut. *christies* [online]. [cit. 20.5.2020]. Dostupný na WWW: <https://www.christies.com/lotfinder/Lot/helmut-newton-1920-2004-elsa-peretti-in-5054049-details.aspx>
5. LACHAPELLE, David. *phillips* [online]. [cit. 20.5.2020]. Dostupný na WWW: <https://www.phillips.com/detail/david-lachapelle/UK040213/41>
6. LEIBOVITZ, Annie. *vogue* [online]. [cit. 20.5.2020]. Dostupný na WWW: <https://www.vogue.com/slideshow/angelina-jolie-in-vogue-photos>
7. BOURDIN, Guy. *vanityfair* [online]. [cit. 20.5.2020]. Dostupný na WWW: <https://www.vanityfair.com/london/2017/12/guy-bourdin-image-maker-assouline>
8. TOSCANI, Oliviero. *designisfine* [online]. [cit. 20.5.2020]. Dostupný na WWW: <https://www.design-is-fine.org/post/65633954898/halloween-special-oliviero-toscani-advertising>
9. RANKIN. *vogue* [online]. [cit. 20.5.2020]. Dostupný na WWW: <https://www.vogue.co.uk/gallery/rankin-launches-portraits-book?image=5d545825df3584000807cffd>
10. PENN, Irving. *vanityfair* [online]. [cit. 20.5.2020]. Dostupný na WWW: <https://www.vanityfair.com/style/photos/2017/04/the-photographs-that-defined-irving-penns-style>
11. BLUMENFELD, Erwin. *modernisminc* [online]. [cit. 20.5.2020]. Dostupný na WWW: https://www.modernisminc.com/artists/Erwin_BLUMENFELD/?image=Red_Cross_for_Vogue
12. SIMS, David. *hayinstyle* [online]. [cit. 21.5.2020]. Dostupný na WWW: <https://hayinstyle.com/2018/10/15/anja-rubik-by-david-sims-for-vogue-paris/hayinstyle-anja-rubik-by-david-sims-for-vogue-paris-oct-2018-11/>